دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده پرستاری مامایی

نام درس:ابزار های ارزیابی جامع و پایش سلامت در سالمندان	**تعداد واحد :۲ واحد (۱/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد کارآموزی)**
رشته/مقطع: کارشناسی ارشد سلامت سالمندی	**مدت و زمان ارائه برگزاری:۲۶ ساعت نظری- ۲۶ ساعت کارآموزی، نظری شنبه ها و یکشنبه ها، کاراموزی شنبه ها**
پیش نیاز : ندارد	
مدرس: دکتر سیده آمنه مطلبی **ایمیل مسئول درس** a.motalebi@qums.ac.ir، ammotalebi@yahoo.com	

شرح درس:

در این درس فراگیران با انواع ابزار های ارزیابی جامع در حیطه های مختلف بررسی و غربالگری سلامت در سالمندان در ستینگ های مختلف (مراقبت در منزل، خانه سالمندان، بیمارستان، درمانگاه ها و مراکز سرپایی) آشنا شده و همچنین توانمند خواهند شد تا ابزار های منا سب با و ضعیت سلامت سالمند و نیز متنا سب با هر یک از ستینک ها را انتخاب کرده و به کار ببرند. فراگیران پس از پایان دوره ی آموزشی قادر خواهند بود تا نحوه امتیاز دهی و رتبه بندی ابزار ها را انجام داده، تفسیر کرده و نتایج کاربردی آن ها را برای سالمندان شرح دهند.

اهداف درس

هدف کلی:

افزایش دانش و مهارت دانشجویان در زمینه ی کاربرد مناسب و صحیح هر یک از ابزار های غربالگری و پایش جامع وضعیت سلامتی سالمندان در حیطه های جسمی، روانی و اجتماعی و نحوه عملی انجام، محاسبه ی امتیاز و تفسیر نتایج هر یک از آزمون ها در ستینگ های مختلف.

اهداف ویژه:

در پایان این دوره، انتظار می‌رود دانشجویان قادر باشند:

- ✓ انواع رایج ابزارهای ارزیابی جامع سالمندی در سطوح مختلف (منزل، مراکز نگهداری، بیمارستان و مراکز سرپایی) را بشناسد.
- ✓ تاریخچه و روند ابزارهای ارزیابی جامع سالمندی را بداند.
- ✓ اصول و روش‌های اولویت‌بندی نیازهای سالمندان را بداند.
- ✓ نحوه اجرا و امتیازدهی ابزارها و کاربرد آنها در سالمندان را بداند.

- ✓ با ابزارهای سنجش کیفیت زندگی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش توانایی عملکردی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش شناختی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش وضعیت روان در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش افسردگی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش وضعیت تغذیه‌ای سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش وضعیت جسمی سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش وضعیت فیزیکی سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش تعامل سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای ارزیابی سلامت اجتماعی و معنوی سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای فعالیت فیزیکی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سالمندآزاری و غفلت در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش حمایت‌های اجتماعی در سالمندان آشنا باشد.
- ✓ با ابزارهای سنجش وضعیت اقتصادی سالمندان آشنا باشد.
- ✓ اعتبارسنجی ابزارهای ارزیابی جامع سلامت سالمندان را بداند.
- ✓ ترجمه و بومی‌سازی ابزارهای ارزیابی سلامت سالمندان را بشناسد.
- ✓ پایایی ابزارها و انواع آن ها را بداند.
- ✓ روایی ابزارها و انواع آن ها را بداند.

روش تدریس

- ✓ سخنرانی بازخوردی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و خود آموزی (Self- learning)

وظایف دانشجو

- ✓ مشارکت فعال در کلاس درس، انجام به موقع تکالیف و شرکت در جلسات پرسش و پاسخ

شیوه ارزشیابی

- ✓ سیستم ارزشیابی هفتگی Weekly Evaluation System

اهداف سیستم ارزشیابی هفتگی

- ✓ آشنایی دانشجویان با منابع مختلف آموزشی

- ✓ تبدیل روش تدریس از حالت " استاد محور به" دانشجو محور"
- ✓ درک مطالب تدریس به صورت عمیق و پایدار
- ✓ کسب مهارتهای تسهیل گری و پویایی گروه

ساختار اصلی سیستم ارزشیابی هفتگی به شرح زیر می باشد:

۱. معرفی منابع مربوطه توسط استاد

منابع اصلی توسط استاد به همراه موضوعات درسی تمام جلسات آموزشی تا آخر ترم ارائه میشود تا دانشجویان فرصت کافی برای بررسی و تحقیق در موضوعات مربوطه را داشته باشند.

۲. تعیین سرفصل هایی برای مطالعه

در این روش دانشجویان نیز می توانند بطور آزاد منابع مرتبط را معرفی کنند و در کلاس با کمک تسهیل گران نقد و بررسی شود. بنابراین منابع مختلفی در هر جلسه به جای یک منبع کلیشه ای مطرح و بحث میشود و دانشجویان خود را محدود به یک منبع نمی دانند و روحیه تحقیق و جستجو در آنها تقویت میشود.

۳. توضیح و تفسیر مطالب توسط دانشجویان

دانشجویان با بکارگیری عملی مجموعه ای از روش های آموزشی مدرن از جمله بحث گروهی، بیان تجربیات هر فرد در رابطه با موضوع بحث، ایفای نقش، بیان سناریوهای مرتبط با بکارگیری تکنولوژی های آموزشی مناسب به ارائه موضوع می پردازند. دانشجویان بطور فعال با موضوع درگیر میشوند و در واقع شرایط محیط آموزشی به گونه ای هست که فراگیران موضوع مورد بحث را بطور کامل لمس میکنند. با توجه به اینکه موضوع جلسات از قبل مشخص شده و در اختیار دانشجویان هست بنابراین فرصت کافی برای مطالعه و تحقیق فراهم هست همچنین مهارت های استفاده حرفه ای و آکادمیک از وسایل کمک آموزشی با توجه به ماهیت این شیوه آموزشی بطور همزمان با یادگیری افزایش می یابد.

٤. رفع ابهامات توسط تسهیلگر

در هر جلسه آموزشی یکی از دانشجویان بعنوان تسهیلگر گروه عمل میکند و استاد بعنوان تسهیلگر ارشد عمل می نماید و در مواقع نیاز برای رفع ابهامات و هدایت بحث ها مداخله کنند.

۵. جمع بندی مطالب و نتیجه گیری از مباحث در پایان جلسه آموزشی با کمک تسهیلگر ارشد

در پایان جلسه آموزشی با کمک تسهیلگر ارشد موضوعات مطرح شده جمع بندی می شود تا فراگیران به نکات مشترکی دست یابند.

٦. ارزشیابی دانشجویان توسط هم و استاد

ارزشیابی دانشجویان بطور هفتگی انجام میشود به این گونه که در آخر هر جلسه آموزشی دانشجویان و استاد با توجه به فعالیت هر دانشجو طبق چک لیسات فعالیت هایی که از اول ترم در اختیار دارند مورد ارزشیابی قرار می گیرند

نمره کل ارزشیابی به جای بیست نمره پایان ترم از صد نمره به شرح زیر در نظر گرفته می شود:

۱. حضور و غیاب

۲. خود ارزیابی

۳. ارزیابی همسانان

۴. علاقه به شرکت در بحثهای گروهی، حضور مستمر در جلسات آموزشی اشتیاق به مشارکت در طرح پرسش و پاسخگویی به سوالات و نیز علاقه به یادگیری مفاهیم جدید و آموزش آنها به سایر فراگیران

۵. تهیه و ارسال محتوای آموزشی در موعد مشخص به سایر دانشجویان و تسهیلگر

۶. نحوه ارائه کیفیت محتوای آموزشی و نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی

انتظارات:

- ✓ محتوای آموزشی هر هفته در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت. انتظار میرود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس، قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را بدقت مطالعه نمایند و درگروه های کاری و دربحث ها مشارکت فعال داشته باشند.
- ✓ تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

بارم بندی:

- در طول دوره (انجام تکالیف و سخنرانی)	%۴۰
- حضور فعال در کلاس	%۱۰
- آزمون پایان دوره	%۵۰

منابع اصلی درس

1. Screening and Case Identification in Clinical Settings. In: *Elder Abuse: abuse, neglect, and exploitation in an aging America*, Bonnie RJ, Wallace RB (Eds), National Academy Press, Washington, DC, 2002.
2. Incilair AJ, Morley JE, Vellas B, editors. *Pathy's principles and practice of geriatric medicine*. John Wiley & Sons; 2012.
3. State Ombudsman Data: Nursing Home Complaints. Office of Inspector General, Department of Health and Human Services. Available at: www.oig.hhs.gov (Accessed on July 01, 2003).
4. Straus MA. *The Conflicts Tactics Scale*. In: Handbook of Family Measurement Techniques, Touliatos J, Perlmutter B, Straus M (Eds), Sage Publications, Newbury Park, CA 2001.
5. Summaries for patients. Screening for intimate partner violence and abuse of vulnerable adults: U.S.
6. United Nations Economic and Social Affairs. (2008). *Guide to the national implementation of the Madrid International Plan of Action on Aging*. New York: United Nations Headquarters.
7. Burns A, Lawler B, Craig S. *Assessment Scales in old age psychiatry*

۸. فروغان، م. پیشینه آزمون‌های شناختی و هنجاریابی آنها در ایران. آخرین چاپ

۹. Burns, A., Lawler, B., & Craig, S.(مترجمان: طاهره سکوت، نسیم پیرزاده، مهین نظری، عبدالرحیم اسداللهی) .(1400) .سالمندسنجی: مجموعه پرسشنامه‌های سنجش سلامت سالمندان همراه با روایی محتوایی و CVI/CVR نسخه فارسی آنها (ویرایش دوم). تهران: نشر امید

جدول زمان بندي درس ابزار های ارزیابی جامع و پایش سلامت در سالمندان
نیمسال اول۴۰۶ ـ ۱۴۰۵

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
جلسه اول : معرفی درس، بیان طرح درس، روش های ارزشیابی و تکالیف مربوط به درس، آشنایی با اصول ابزار سازی و سنجش در سالمندی	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	سیستم ارزشیابی هفتگی و امتحان پایان دوره
جلسه دوم: آشنایی با ابزار های سنجش وضعیت شناخت در سالمندی	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه سوم: آشنایی با ابزار های سنجش و ضعیت سلامت روان در سالمندی	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه چهارم: آشنایی با ابزار های سنجش و ضعیت سلامت اجتماعی و معنوی در سالمندی	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه پنجم: آشنایی با ابزار های سنجش و ضعیت سالمند آزاری و غفلت در سالمندی	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه ششم: آشنایی با ابزار های سنجش وضعیت تغذیه در سالمندی	۲	خودراهبر	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه هفتم: آشنایی با ابزار های سنجش فعالیت فیزیکی در سالمندی	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	

جل سه ه شتم: آ شنایی با ابزار های سنجش و ضعیت مراقبین سالمندان	۲	سخنرانی تعاملی و پر سش و پا سخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	
جلسه نهم: آشنایی با ابزار های سنجش خواب سالمندان	۲	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ و بحث گروهی	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	